

דבר משה

א. משה ואהרן חטאו במי מריבה והכו על הסלע במקום לדבר אליו, עונשם היה שלא יכנסו לארץ. יש להבין מה משמעות ההבדל בין ההכאה לדיבור, מה חמור כל כך שינוי זה, ומה שייכותו לעונש שלא יכנסו לארץ.

ב. במהלך שנות יציאת מצרים ומסעות המדבר הונהגו ישראל בהנהגה למעלה מדרך הטבע, דבר השם ביד מטה משה הוא המביא מכות על המצרים הבלתי מנוצחים, הוא הקורע את הים כשלא היה מנוס והוא המביא מים במדבר הנורא. לא כן בהגיעם לארץ ישראל, ארץ זבת חלב ודבש, איש תחת גפנו ותאנתו, פנתה ההשגחה האלוקית והסתתרה בלבוש עולמי הנראה דרך טבע ומנהג.

ג. טרם הגיעם לארץ, בזמן המעבר להנהגה טבעית, ביקש הבורא להראות לעמו את הנהגתו החדשה, ואם עד עתה הכאתו של משה שהיא ההתערבות הגלויה בטבע, השפיעה על העם את טוב הבורא, הרי שמעתה יראו איך דבר משה שהוא הוראה על טבעית, הוא המשפיע טוב זה. ילמדו העם שדבר משה ותורתו הם מציאות האמת וזו ההשפעה היחידה על הטבע שכל יצירתו היא עבור דברי משה.

ד. משה ואהרן שנאחזו בהנהגת המדבר והכירו את הצורך ללמד לאומה בצורה גלויה את השפעת הבורא על ידי הכאה ושבירת הטבע, הוסיפו גם בפעם הזאת להכות בטבע ולא החלו בהנהגה המורה על פעולת השם בתוך הטבע ועל ידי קיום דבר משה. משום כך נענשו בכך שלא זכו להיכנס לארץ, כי הנהגתם שייכת לתקופת המדבר המראה את הבורא השולט בבריאתו, אך לא את המצווה המחיה את הבריאה על פי קיום ציוויו.

ה. הוא אשר אמר השם למשה בהודיעו על העונש 'כאשר מריתם פי', כשם שחטאכם גרם לחוסר הבנת העם את מושכל זה שהמצווה הוא גם המנהיג ודבר השם וציוויו הם שיביאו את הרווחה לעם, כך עונשכם שלא תיכנסו לארץ הוא זה שישלים חסרון זה, הוא זה שילמד את העם שהסתיימה ההנהגה שלמעלה מדרך הטבע, וכעת אף שלא נראה לעינייכם מטהו וחוזקו של השם, דברו קיים ומחייה את העולם.

מעוניין לקבל מאמרים בסגנון זה? K0548541508@gmail.com

אשמח לקבל תגובות והארות. אשמח אם תעביר למתעניינים. מנחם קלמן.